

asukaslehti

KYPÄRÄMÄKI • KÖHNIÖ • KORTEMÄKI

1

2026

s.16

Linnut
laulavat
Laakkoselle

asukaslehti

KYPÄRÄMÄKI • KÖHNIÖ • KORTEMÄKI

ASUKASYHDISTYKSEN HALLITUS 2025–2026

Puheenjohtaja

Antti Suora, Loukkukatu

Varapuheenjohtaja

Juha Saltevo, Permikatu

Sihteeri

Arja Mönkkönen, Rihlaperä

Taloudenhoitaja

Arja Toivanen, Loukkukatu

Muut jäsenet

Taru Aalto, Kypärätie
Kirsti Kaikkonen, Saihokatu
Tuula Kankaanperä, Saihokatu
Leena Konkola, Loukkukatu
Erkki Matikainen, Saihokatu
Jorma Naukkarinen, Keskussairaalan tie
Minja Revonkorpi, Salokatu
Sini Saarikoski, Permikatu
Hannele Torvinen, Pyssymiehenkatu
Esko Varesvuo, Köhniönkatu

Yhteystiedot

s-posti: hallitus@kyparamaki-kohnio.fi
verkossa: kyparamaki-kohnio.fi

Liity jäseneksi!

Jäsenmaksun voit maksaa
asukasyhdistyksen tilille
FI05 8000 1401 3072 94

Jäsenmaksu on
talouskohtainen.

Vuoden 2026 jäsenmaksu on
15 euroa / talous.

Muista käyttää maksaessasi
viitenumeroa 20268

Valoa kohti!

Pitkä ja pimeä syksy taas kerran takana ja jos ei kevään merkkejä vielä näykään, niin ainakin lisääntyntä valoa. Siitä nauttikaamme ja kulkeamme yhdessä sitä kohti. Ja toivokaamme, että globaalistikin suunta kääntyisi kohti valoa, toivoa ja uskoa tulevaan ja siihen, että voisimme sovuissa elää yhdessä niin toisten kanssa, kulttuurien kuin uskontojenkin kanssa. Puhumattakaan ainoan ja arvokkaan maapallon luonnon kanssa.

No, isot asiat on isoja asioita ja pienet asiat on – isoja asioita nekin. Alueellamme tapahtuu ja olkaamme tarkkoina. Koulun suhteen monenlaisista suunnitelmaa ja ajatusta on ilmassa. Puolustakaamme lähikoulua yhteistuumin. Kaavoitusten osalta saanemme olla ainakin hetken rauhassa, Köhniöntauksen suhteen suunnitelmat tähän tietoon ainakin allekirjoittaneen mielestä niin sanottuja ”hyviä uutisia”.

Alkanut vuosi tuo tullessaan taas paljon hyvää. Asukasyhdistyksen toimesta ainakin perinteiset kulttuuripäivät, keväiset siivoustalkoot sekä pihakirppispäiväkin varmasti järjestyy. Kesällä saunotaan kulttuurisaunassa ja juhlitaan rantajuhlia. Iloksemme myös Köhniön rantaan on avautumassa tauon jälkeen kesäkahvila, tervetuloa kahvila ja tervetuloa nauttimaan sen antimista.

Asukasyhdistys ei ole mitään ilman toimijoita sen taustalla. Uusia aktiiveja tarvitaan aina, tervetuloa mukaan toimintaan. Vuosikokous oivalinen paikka tulla ilmoittautumaan mukaan to 12.3.!

Pitäkäämme huolta itsestämme ja monella tapaa arvokkaasta, viihtyisästä ja turvallisesta asuinalueestamme!

Hyvää kevättä toivottaen,

*Antti Suora, PJ, Kypärämäen-
Köhniön asukasyhdistys*

Terveisiä omalta lähikirkolta

Minulle tulee tänä keväänä täyteen kolme vuotta jyvaskyläläisenä. Seurakunnan palveluksessa olen ollut kesästä lähtien, ja Kortepohjan vastuupapin sijaisuudessa aloitin syyskuussa. Entinen virkapaikani oli väestöltään pieni, mutta pinta-alassa mitattuna hyvin suuri. Erot kaupungin ja maaseutumaisen kunnan seurakuntaelämässä ovat merkittäviä. Täällä aloittaessani olin hieman ihmeissäni, kun monia minulle tutuiksi tulleita töitä ei enää ollutkaan kalenterissa. Minulla ei ole nykyisessä työssäni säännöllisiä koulujen aamunavauksia tai laitoshartauksia, osallistumista kunnan ja paikallisyhdistyksen tilaisuuksiin, eikä kiertämistä ihmisten luona pitkin syrjäseutuja. Papin identiteettiä on pitänyt miettiä uudelleen. Täällä olen kuitenkin löytänyt jotain sellaista, josta en ennen tiennyt.

Keltinmäki-Kortepohjan alueella on elävä jumalanpalvelusyhteisö, jonka ytimenä ovat lukuisat innokkaat vapaaehtoiset. Se herättää minussa iloa ja kiitollisuutta, ja muistuttaa samalla, että seurakunta ei ole palkattujen työntekijöiden muodostama organisaatio, vaan kaikista jäsenistään koostuva elävä yhteisö. Tuntuu, että täällä seurakuntaelämän kehittämismahdollisuudet ovat erinomaisen hyvät. Lähikirkon toimintarahat asettavat tietynlaisia rajoitteita, mutta mikään raha ei korvaa intoa rakentaa omaa yhteisöä ja kehittää sen toimintaa. Maailmassa eletään jatkuvaa epävarmuuden aikaa, ja se tuntuu meidän jokaisen elämässä. Synkkyys ei tunnu millään hellittävän. Toisaalta juuri nyt voisi olla seurakunnan aika. Virren 600 sanoja mukailen pahan vallan kasvaminen ympärillämme johtaa kaiuuseen kuulla toisen maailman ääntä, hyvää sanomaa. Sanoman julistamisen ja kuulemisen aika on nyt. Kutsun teidän lämpimästi tervetulleiksi Kortepohjan lähikirkon toimintaan.

*Mikko Riipinen
Kortepohjan vs. vastuupappi*

Hyvän mielen käsityökerho jatkuu v. 2026

Asukasyhdistyksen käsityökerho Saihotuvalla kokoontuu jo neljättä vuotta. Tänä vuonna kokoontumiset ovat keväällä tammikuusta toukokuuhun ja syksyllä elokuusta joulukuuhun. **Kokoonnumme kerran kuussa, joka kuukauden viimeisenä torstaina klo 18-20 Saihotuvalla (Saihokatu 4).**

Kevät:

29.1., 26.2., 26.3. ja 23.4. ja 28.5.

Syksy:

27.8., 24.9., 29.10., 26.11. ja 17.12.

Käsityöillat tuovat iloa silmukka ja pisto kerrallaan. Illat on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille, ja käsityötekniikka on vapaa. Tarjolla on mukavaa yhdessäoloa, vinkkejä ja ideoita käsityöiden tekemiseen. Käsityöiltoihin on vapaa pääsy. Sinun ei tarvitse ilmoittautua niihin ennakoon, riittää kun tulet paikalle. Asukasyhdistys tarjoaa tilan sekä pientä purtavaa.

Lisätietoja: Hannele Torvinen
hannele.torvinen@gmail.com
puh. 0400 833 783

Kypärämäen koulun kulttuurikuulumisia

KEVÄTTALVISIA TERVEISIÄ KYPÄRÄMÄEN KOULUSTA!

Kypärämäen koulussa on kautta aikojen maustettu arkista koulutyötä paitsi liikunnan, myös erilaisilla kulttuurin tapahtumilla. Koulun kevätlukukauden kattaukseen kuuluu tänäkin vuonna runsaasti kulttuuritoimintaa.

Lukuvuosi alkoi jo perinteeksi muodostuneella musiikki- luokkien konsertilla. Siellä kuultiin luokkien omia esityksiä ja musiikkiluokkien kuoroa. Lavalle astelivat vuorolaan niin nokkahuilujen kuin sähkökitaroiden soittajat. Konsertin päätti perinteiseen tapaan Muumilaulu, johon liittyi mukaan myös yläluokkien oppilaita. Musiikkiluokkaopetus jatkuu Kypärämäen koulussa ensi lukuvuonna normaaliin tapaan ja kalentereissa on jo merkintä joulukonsertista Ilmavoimien Big Bandin kanssa.

KULTTUURIVIIKKO

Alueen koululaiset ja päiväkotikäiset ovat saaneet vuosittain nauttia asukasyhdistyksen tarjoamasta kulttuurielämyksestä osana Kypärämäen-Köhniön kulttuuriviikkoa. Haluamme tarjota myös oman panoksemme kulttuuriviikkoa rikastuttamaan.

Koulun väki osallistuu Kypärämäen-Köhniön kulttuuriviikkoon pystyttämällä koulun tiloihin näyttelyä tämän lukuvuoden aikana valmistuneista kuvataiteen ja käsityön tuotoksista. Näyttelyyn pääsee tutustumaan koulupäivien aikana klo 8.00–16.00.

Tervetuloa sankoin joukoin ihastelemaan lasten kädenjälkeä!

TEATTERIELÄMYS

Koulun ilmaisukerholaiset ovat alkaneet harjoitella kevääksi satunäytelmää. Kerhossa touhuaa reilut kaksikymmentä innokasta näyttelijänalkua. Kerhossa harjoitellaan näytelmän valmistamisen rinnalla rohkeutta, kärsivällisyyttä, keskittymistä ja vastuunottoa itsestä, kaverista sekä ryhmästä.

Kevätlukukauden aikana kerhotyönä valmistuu näytelmä *"Satumaan Mestaritonnttu seikkailee"*. Käsikirjoitus on laadittu osasta Aili Somersalon kirjoittamaa *Mestaritonntun seikkailut* -kirjaa. Näytelmän esityspäivä on alustavan suunnitelman mukaan 20.5. Näytelmä esitetään päivällä koululaisille, ja illalla on yleisölle avoin näytös klo 18. Ilta- näytökseen on vapaa pääsy.

Riitta Vehmas

Vanhempainneuvosto vastustaa Jyväskylän kaupungin suunnitelmaa Kypärämäen koulun ja päiväkodin muutoksista

Jyväskylän kaupunki käynnisti syksyllä 2025 suunnittelun keskustan ja läntisen alueen kouluverkon kehittämisestä ja suunnitelmassa on esitetty merkittäviä muutoksia Kypärämäen koulun ja päiväkodin osalta. Yliopisto esitti alun perin kaupungille tarpeensa opettajajarjoittelu- paikkojen lisäämisestä esimerkiksi siten, että Normaali-kouluun otettaisiin oppilaita laajemmalla alueelta. Tähän liittyen kaupunki on lähtenyt pohtimaan laajoja muutoksia, joihin kuuluisi mahdollisesti Kypärämäen päiväkodin lopettaminen ja Kypärämäen koulun muuttaminen päiväkotikouluksi, jossa olisi päiväkodin lisäksi luokat 1-4. Tällöin Kypärämäen koulun luokat 5-6 siirrettäisiin Kilpisen kouluun ja Kilpisen koulun oppilaat Normaali-kouluun, jonka oppilaaksiottoalue laajenisi myös Kortepohjaan. Merkittävänä muutoksena olisi myös Kypärämäen koulun musiikkiluokkien lopettaminen.

Kypärämäen koulun vanhempainneuvostossa heräsi huoli kaavailtujen muutosten vaikutuksesta erityisesti Kypärämäen koulun oppilaisiin ja päiväkodin lapsiin, mutta myös koko Jyväskylän kouluverkon tulevaisuuteen. Selvityksessä ei ole huomioitu lasten etuja täysimääräisesti ja muutoksen vaikutusten arviointi sekä lähtötietojen hankinta ovat olleet puutteellisia. Ehdotetuilla muutoksilla on monia haitallisia vaikutuksia lapsiin, koulutuksen järjestämiseen ja päiväkodin toimintaan eivätkä hankkeen lähtökohdat ole oikeat.

Koulun vanhemmat ja vanhempainneuvosto ovat otaneet asiaan vahvasti kantaa eivätkä ole hyväksymässä kaavailtuja muutoksia. Vanhempainneuvosto laati asiasta joulukuussa kattavan kannanoton, joka on jaettu muun muassa päätöstä valmisteleville virkamiehille, Jyväskylän sivistyslautakunnan päättäjille, Kypärämäen koulun vanhemmille, Kypärämäen ja Ruokkeen asukkaille sekä Kypärämäki-Köhniön asukasyhdistykselle. Asukasyhdistys julkaisi kannanoton verkkosivuillaan, josta se on luettavissa kokonaisuudessaan.

Opettajajarjoittelun tarpeet tai kaupungin säästötarpeet eivät saa vaikuttaa lastemme hyvinvointiin negatiivisesti. Kypärämäen päiväkotiki ja koulu ovat olleet erittäin pidetyt ja lasten tarpeet ja oikeudet on otettu alueella loistavasti huomioon. Vanhempain, hoitajien ja opettajien yhteistyö on ollut sujuvaa eikä hyvin toimivaa ja laadukasta järjestelmää saisi kevyin perustein tuhota. Pienessä päiväkodissa ja pienehkössä koulussa oppilaat voidaan huomioida hyvin ja kaikki saavat tarvitsemansa ajan ja opastuksen, jolloin lapset sekä koko alueen asukkaat voivat paremmin.

Alun perin kouluverkkoselvityksen oli määrä valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä, mutta asukkaiden ja vanhempien vastustuksen vuoksi kaupunki on ottanut asian käsittelyssä aikalisän. Selvitystä tekevät virkamiehet ovat tekemässä asiasta laajempia pohdintoja sekä tarkempaa vaikutusten arviointia ennen uusien ehdotusten julkaisemista keväällä 2026. Kaupunki järjesti helmikuun alussa aiheesta asukastilaisuudet, joissa esiteltiin kaupungin selvityksiä ja ehdotuksia sekä kuultiin asukkaita aiheen tiimoilta. Asukkaiden tiukan kannanoton vuoksi kaupunki on lähtenyt selvittämään asiaa laajemmin, mutta alueemme asukkaiden on edelleenkin oltava vahvasti mukana vaikuttamassa, jotta ei tehtäisi lastemme kannalta perusteettomia tai hätiköityjä päätöksiä. Päätöksiä asiasta tehdään keväällä 2026.

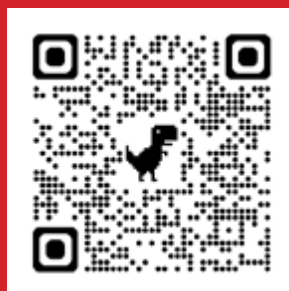
*Jani Seijesvirta
vanhempainneuvoston jäsen*

**KOKO KOULUN VANHEMPAINILTA
TORSTAINA 19.3.2026 KLO 18**

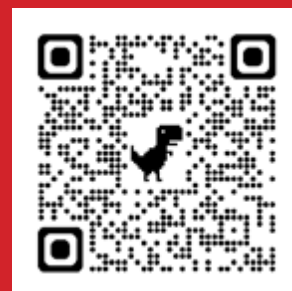
**PELASTETAAN
LÄHIKOULULUOKAT –
ALLEKIRJOITA VETOOMUS!**

**Allekirjoita
K-Market Kypärämäessä,
K-Market Mäyrämäessä tai
Ravintola Araratissa.**

**Sähköinen allekirjoitus:
skannaa QR-koodi.**

Ohjeet

Vetoomus

Hyppää mukaan elämäsi seikkailuun Mäkipartiossa!

MIKÄ ON MÄKIPARTIO?

Mäkipartio on n. 110 henkinen partiolippukunta, jonka toiminnassa välittyy yhteisöllisyys, tekemisen meininki sekä hyvä mieli. Lippukuntamme toiminta-alueita ovat Kypärämäki, Keltinmäki sekä lähialueet. Tarjoamme aktiivista viikkotoimintaa 7-17 vuotiaille lapsille sekä nuorille, jonka lisäksi järjestämme erilaisia retkiä, leirejä ja muita tapahtumia. Lippukunnassamme toimii myös perhepartio, jossa perheen pienimmät 3-6 vuotiaat voivat viettää yhteistä aikaa huoltajansa kanssa tutustuen luontoon sekä osallistua muihin partiomaisiin aktiviteetteihin. Nyt alkanutta sekä tulevaa vuotta tulee piristämään lippukuntamme 70-vuotisjuhlavuoden erilaiset spesiaalitapahtumat sekä aktiviteetit.

TOIMINTAA MYÖS AIKUISILLE

Vaikka toimintamme perustuukin aikuisten ja nuorten vapaaehtoistyöhön ei partion harrastaminen aikuisenakaan tarkoita pelkästään muiden johtamista ja organisoimista. Lippukunnassamme järjestetäänkin toimintaa johtajistolle, mutta sen lisäksi meillä on myös aikuispartio-ryhmä, joka kävi viime syksynä esimerkiksi melomassa sekä retkeilemässä tutustuen erilaisiin retkikeittämiin.

MUKAAN PARTIOON?

Tämän hetken ryhmien kokoontumisajat sekä yhteystiedot löydät meidän nettisivuilta osoitteesta: <https://makipartio.net/>

Tällä hetkellä sudenpentujen ryhmät ovat valitettavasti täynnä, mutta muissa ikäkausissa on tilaa. Laita siis rohkeasti viestiä niin aletaan rakentamaan just sinun tai lapsesi näköistä seikkailua partion parissa!

Meidät löydät myös Instagramista sekä Facebookista nimellä Mäkipartio.

Teksti: Moona Raitanen
Kuva: Teresa Tupamäki

Yhteisöllisesti lasten asialla – MLL Köhniö-Kypärämäki

Vuodenvaihteessa on perinteisesti tapana tehdä uuden vuoden lupauksia. Olisiko sinun uuden vuoden lupauksesi toimia paikallisesti yhteisöllisyyden hyväksi? Joko ajallisesti toimimalla vapaaehtoisena tai rahallisesti liittymällä paikallisyhdistyksen jäseneksi? Jäsenmaksu on 30€ vuodessa, josta osa menee oman paikallisyhdistyksen toimintaan. Etuina saat Lapsemme-lehden sekä monia paikallisia että valtakunnallisia etuja.

Toimintamme kokee suuria muutoksia, koska tykätty ja monelle niin tärkeä perhekahvila sulki toistaiseksi ovensa. Pidimme joulukuussa Kypärämäen päiväkodilla perhekahvilan pikkujoulut sekä samalla läksijäiset. Tarjolla oli jouluisia herkkuja, päiväkodin liikuntasalissa leikkejä sekä EloEllu teki vanhemmille lyhyitä hierontaa. Taphtuma oli iloinen ja lämminhenkinen, samalla hieman haitte. Vanhemmilta tuli viestiä, kuinka alueelle kaivataan erilaisia toimintoja lapsiperheille. Kaikki toiminta vaatii kuitenkin vapaaehtoisia vetäjiä, joista on valitettavasti tällä hetkellä pulaa.

Jos jossain vaiheessa löytyy vapaaehtoisia joko perhekahvilaan tai muuhun toimintaan kiinnostuneita, tarjoaa yhdistys tarvittavan tuen. Autamme tilan etsimisessä, toiminnan aloittamisessa sekä mainonnassa.

Vapaaehtoisena voit osallistua juuri sellaisella panostuksella, kuin haluat. Joulun alla me yhdistyksemme vapaaehtoiset pääsimme jakamaan joulumieltä paikallisille lapsiperheille konkreettisen avun muodossa. K-Supermarket Länsiväylän kauppiaspariskunta pyysi yhdistystämme mukaan jakamaan joulumieltä Auta Ruokalahjalla-keräyksen avulla. Kauppa keräsi asiakkaiden avulla ruokalahjoitukset, jotka yhdistyksen vapaaehtoiset lajittelevat ja jakoivat eteenpäin. Saimme auttaa yhteensä 17 perhettä!

PAIKALLISYHDISTYKSEN HALLITUKSEEN MUKAAN?

Vaikka perhekahvila jäi toistaiseksi pois toiminnastamme, kokoontuu hallitus säännöllisesti sekä osallistuu tuttuun tapaan alueen tapahtumiin. Onneksi alueellamme toimii aktiivinen asukasyhdistys, joka järjestää useita tapahtumia ympäri vuoden. Iloisiin kohtaamisiini!

T. Sanna Veteläinen

Rihlaperän alueen pienimuotoisen puistohankkeen eteneminen

Hankkeen tarkoituksena on taata Rihlaperän tähtitornin alueen monimuotoinen luonto ja maisema-arvot sekä tähtiharrastustoiminnan jatkuminen Rihlaperän tähtitornilla.

Projektin tarkoituksena on kaataa korkeita puita tähtitornin läheltä observoinnin mahdollistamiseksi ja istututtaa matalakasvuisia puita kaadettujen tilalle. Lisäksi rakennusvaurioita aiheuttavat puut poistettaisiin tornin läheltä. Puiden kaatamisesta ilmoitetaan alueen asukkaille mahdollisesti kaupungin verkkosivuilla, paikallislehdessä ja maastoon asetettavilla tiedotteilla (esim. nauhoitus). Nauhoitusvaihtoehto toimii parhaiten Rihlaperällä, koska kaadettavia puita on vähän ja kaupungin metsuri käy sahaamassa "keretessään" merkittyjä puita.

Syksyllä 2025 Jyväskylän kaupungin metsävastaava kävi Jyväskylän Sirius ry:n toimesta kartoittamassa ja merkitsemässä kaadettavia puita Rihlaperän alueelta. Tähtiharrastusyhdistys on toiminut hankkeessa Kypärämäen-Köhniön asukasyhdistys ry:n ja Metsänväki yhteisön kanssa. Katselmuksessa merkittiin alueelta kaadettavia korkeita puita tähtitornia ympäröivästä metsästä maaston korkeammalta alueelta. Sirius ry demonstroi observoinnin vaikeutta kartoitukseen osallistujille avaamalla tähtitornin luukut ja katsomalla puiden runkoja, sekä oksia taivaan sijaan.

On myös elintärkeää säilyttää alueen maisema-arvo ja luonnon monimuotoisuus. Metsänväki-yhteisö nosti esille suuren huolen liito-oravien elinalueesta. Ajatuksena on, että liito-oravakartoitus tehtäisiin ennen hakkuiden toteuttamista. Kartoitus ajoitetaan kevääseen 25, kun papanat ovat havaittavissa. Tämän myötä puiden kaato siirtyy ja toteutuu mahdollisesti talvella 2026–27, sillä pesimäaikaan hakkuita ei voida toteuttaa. Metsät tarjoavat koteja lajeille ja virkistystä ihmisille. Suojelu ja puiden poistaminen voivat toimia yhteistyössä, kun luonnon monimuotoisuus huomioidaan suunnittelussa. Näin elinympäristöjen katoaminen estetään ja luonto voi sopeutua muutoksiin.

Jyväskylän Sirius ry järjestää tähtinäytäntöjä joka sunnuntai klo 19–20 Rihlaperän tähtitornilla marraskuun alusta maaliskuun loppuun saakka. Näytännöt järjestetään vain, jos sää on selkeä näytännön alkaessa. Kaukoputkella näytettävät kohteet vaihtuvat aina sen mukaan

mitkä ovat parhaiten näkyvissä. Kuu ja planeetat ovat varmasti listalla niiden näkyessä, muita kohteita esimerkiksi kaksoistähdet ja kirkkaimmat tähtisumut.

Yhdistyksen tähtiharrastusillat järjestetään jokaisen kuu-kauden toisena torstaina kesäkuukausia (touko-elokuu) lukuun ottamatta. Tähtiharrastusilloissa kuullaan mielenkiintoisia esitelmiä, katsotaan kuvia ja videoita sekä tavaataan muita harrastajia. Illan aluksi käydään läpi ajankoh- taisia tähtitaivaan tapahtumia ja muita harrastukseen liittyviä asioita. Tähtiharrastusillat alkavat kello 18.30 ja kestävät noin kaksi tuntia. Tilaisuudet ovat avoimia ja niihin on vapaa pääsy. Kokoontumispaikkana Schildtin auditorio (Viitaniementie 1, B-rakennus, 40700 Jyväskylä).

Kevään tähtiharrastusiltojen ohjelma alkoi tammikuussa Petri Tikkasen esitelmällä SkyMapper-ohjelmistosta ja Odyssey Pro älykaukoputkesta.

Helmikuussa 12.2. Teemu Öhman kertoi Saturnuksen Titan-kuusta. Öhman on käsitellyt Saturnuksen suurinta Titan-kuuta, Tähtitieteellinen yhdistys Ursan blogissaan ja esitelmissään, keskittyen erityisesti sen löytöhistoriaan (Christiaan Huygens, 1655) ja ominaisuuksiin. Titan on Merkuriustakin suurempi, tiheän udun peittämä jäinen taivaankappale, jonka tutkimus on keskeistä aurinkokunnan ymmärtämisessä.

Maaliskuun tähtiharrastusillassa 12.3. Juha Oksan ja Pekka Kumpukallion esitelmän aiheena on Seestar S50 älykaukoputki.

Huhtikuussa 9.4. Käydään läpi mielenkiintoisia kauden havaintoja, joita kuka tahansa voi tulla esittämään.

Tervetuloa!

Lisätietoja aiheesta:

https://www.facebook.com/jklsirius/?locale=fi_FI

<https://www.ursa.fi/blogi/sirius/>

Leena Kuorikoski

<https://www.ursa.fi/blogi/sirius/>

Turre kotikoira, isovillakoira

Kolmetoistavuotias Turre on asunut pennusta asti Köhniöllä. Se tuli Pirjo ja Otto Lahtiselle Vaajakoskelta. Turren pentueessa oli yhdeksän pentua. Aloin viittomaan Turrelle melko pian, kun se tuli meille. Idean sain viittomakieltä halitsevalta työkavereiltani. Kun Turre oli nuori koira, ajattelin, että meillä on sitten yhteinen kieli, kun kuulu ehkä alenee.

Turre kertoo:

Pentuna kasvattajan luona istuin usein perheen tyttöjen sylissä. Olen aina tykännyt lapsista ja ikäihmisistä. Kävin säännöllisesti Multialla Palvelutalossa.

Kävimme usein Multialla Palvelutalo Poukamassa. Joskus olin tosi metsäläisen näköinen, kun olin leikkinyt metsässä. Turkissa oli havunneulasia, tassut olivat rapaiset ja pieniä oksia saattoi roikkua minussa. Olimme metsäretkellä. Multian Palvelutalo Poukaman henkilökunta pyysi minuakin mukaan tervehdyskäynnille Oton äitiä tapaamaan. Sain myös tavata toisia asukkaita. Ai että siellä oli kivaa. Ihania Aino-tossujen tupsuja, paljon rapsutuksia ja papat kertoivat omista koiristansa. Välillä tapasin pois lähtiessä lajitoverini, joka myös oli ollut toisella osastolla käymässä.

Pennusta asti sain asua Pirjon äidin Jennyn, kanssa täällä Köhniöllä. Jenny puhui minulle paljon ja totuin siihen, että minulle kerrotaan asiat. Olin pentuna tosi villi. Hmm, olin vain kiinnostunut kaikesta. Tykkäsin hypätä korkealle, juosta lujaa ja leikkiä. Minulla olikin lähellä leikkipaikka Tytti-koiran luona. Kävin siellä lähes joka päivä. Toisinaan heittäydymme mutapainiin. Nykyäänkin tapaamme toisiamme. Vauhti on kyllä hidastunut ja kiinnostuksen kohteet muuttuneet.

Mukavaa on ollut myös päästä Pirjon mukana töihin kouluun ja terapiatyöhön. Ne ovat olleet lempipäiviäni.

Kuva: Terhi Lensu

Hyppäsin aina korkealle, kun minulle kerrottiin, että pääsen mukaan. Töissä olen tavannut lapsia ja perheitä. Vastaanottotilassa on ylähyllillä pehmoleluja, joihin en ylety. En saa ottaa hyllystä leluja leikkiin. Lapsetkaan eivät aina saa, mitä haluavat. Tätäkin siellä harjoitellaan muiden asioiden lisäksi. Tunnistan hyvin, kun joku on surullinen, menen heti lohduttamaan.

Pentuna meillä oli paljon pentutreffejä, joita järjesti Vaajakosken kennel. Saimme juosta vapaana metsässä ja riehua. Hilda-sisko oli meillä kyläilemässä ja asuikin pariin otteeseen. Se itki mamansa perään. Pikkuhiljaa Hilda kuitenkin sopeutui asumaan kanssani. Halusin aina leikkiä sen kanssa. Vieläkin, kun Hilda tulee meille hoitoon, leikitään vähän. Kävin koirakoulussakin veljeni Brunon kanssa. Ensin meidät vietiin leikkimään ja riehumaan ja sitten vasta kouluun, että jaksaisimme keskittyä. Olimme hallin toisella puolella eri päädyissä, ettemme häiritsisi toisiamme. Olimme kovasti kiinnostuneita toistemme tekemisistä.

Olin liian iso näyttelykoiraksi, mutta se ei haittaa. Kotikoirana on hyvä olla ja olen ansioitunut muissa asioissa. Eräänä joulukuisena perjantaina

toimin hengenpelastajana. Isäntäni Otto vei minut perjantain kunniaksi hieman pidemmälle iltalenkille. Haistoin ja kuuntelin, onneksi Otto seurasi minua. Löysimme iäkkään rouvan lumihankeen tuupertuneena. Sitten alkoi kova kuhina ja rouva pääsi ambulanssilla sairaalaan. Aikaa kului emmekä tienneet rouvasta mitään. Vuoden päästä hän soitti ja kertoi oman tarinansa. Kävimme kyläilemässä hänen luona. Voi sitä herkkujen määrää, jonka silloin sain. Oli kiva kyläreissu. Sain myös sankarikoirapalkinnon.

Jokaisella koiralla on oma paikkansa ja tehtävänsä. Kaikkien lajitoverien kanssa olemme perheillemme uskollisia, rakastavia ja sitoutuneita heihin. Oppisivatpa ihmisetkin meiltä koirilta viisautta.

Vanhanakin koirana voimme opettaa ihmisillemme erilaisia asioita. Päivät ovat erilaisia ja lepoa tarvitaan enemmän, kolotuksiakin tulee. Minulle on viitottu pennusta asti ja nyt meillä on yhteisenä kielenä viittomakieli, onneksi. Minulla on ollut korvissa sairautta ja olen lähes täysin kuuro. Se ei kuitenkaan haittaa kovin paljon, kun meillä koirilla on niin hyvä hajuaisti, näkö toimii ja ihmiset voivat kommunikoida kanssani viittoen.

Rakastan vieläkin ihmisiä ja laumassa olemista. Ruokakin maistuu paremmalta yhdessä. Minulla on ollut pennusta lähtien monia kivoja hoitopaikkoja. Muutoksia on tapahtunut kavereiden muutettua muualle. Nykyisin luottohoitajani on Terhi, joka on myös yksi lempi-ihmiseni. Hänen kanssaan olen touhunnut monenlaisista, tehnyt pitkiä metsäretkiä ja nuorempana lenkkeilimme juosten. Me koirat muistamme tapaamamme ihmiset ja kaverit aina, se on kivaa. Rakastan vieläkin autokyytejä ja erilaiseen kohteisiin menemistä. Olen tottunut reissaaja ja olen ollut aina ensimmäisenä valmis lähtöön.

Mukavaa talvea kaikille.

Pirjo Lahtinen

*"Oppisivatpa ihmisetkin
meiltä koirilta viisautta."*

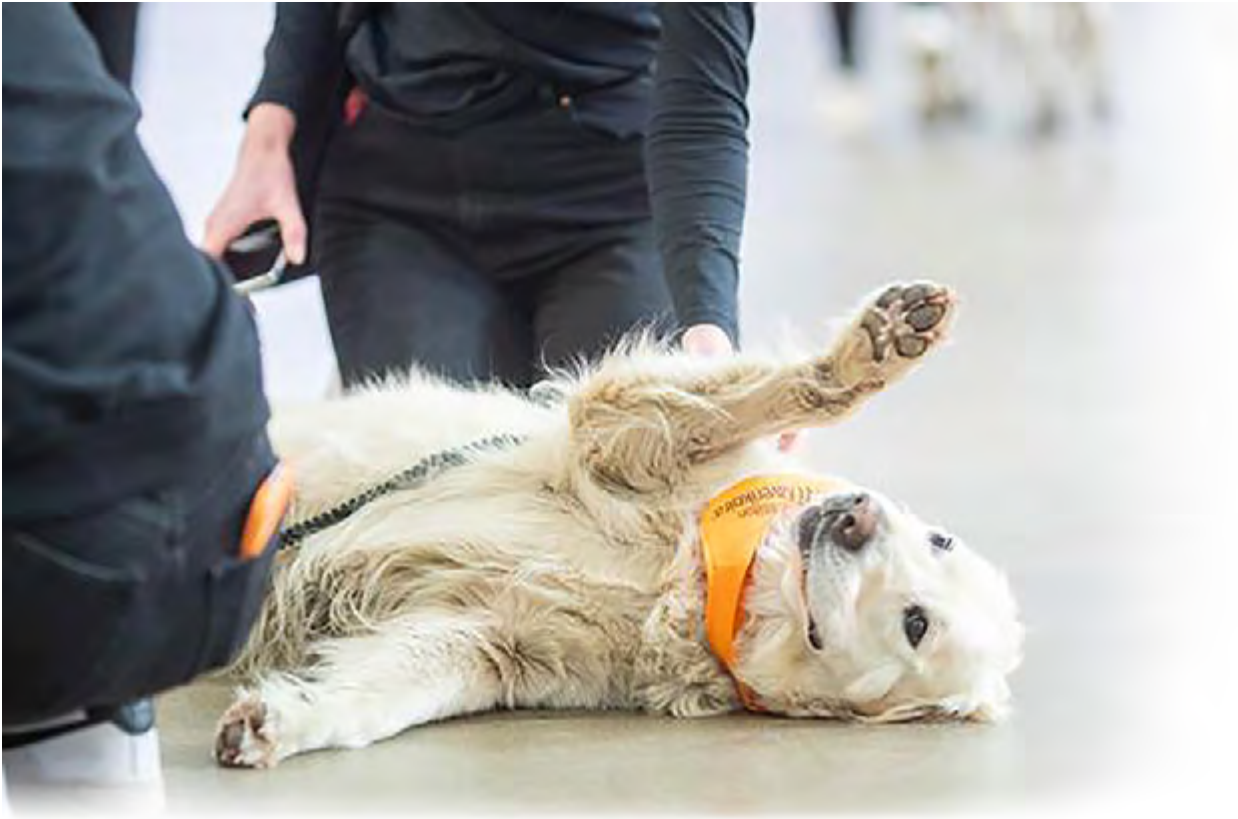
Kuvat: Otto Lahtinen

— VUODEN —
**SANKARI-
KOIRA**

TIETOISKU: Mitä on kaverikoiratoiminta?

Kaverikoira on Kennelliiton vapaaehtoistoimintaa, jossa koulutetut koirat ja heidän omistajansa vierailevat erilaisissa paikoissa tuomassa iloa ja virkistystä ihmisille. Toiminta on suunnattu erityisesti niille, jotka hyötyvät lempeästä koirakontaktista, mutta joilla ei ole omaa mahdollisuutta tavata koiria arjessa.

Kaverikoiria vierailee mm.

- vanhainkodeissa
- palveluasumisyksiköissä
- sairaaloissa
- kehitysvammaisten asumisyksiköissä
- päiväkodeissa
- kouluissa
- erilaisissa tapahtumissa

Vierailut ovat matalan kynnyksen kohtaamisia: koira saa silittää, jutella omistajan kanssa ja olla hetki eläimen kanssa rauhassa. Koira toimii sillanrakentajana ja antaa iloa, turvaa ja kontaktin tunnetta. Moni hyötyy kohtaamisesta myös sosiaalisen vuorovaikutuksen ja toimintakyvyn näkökulmasta.

Kaverikoiraksi voi ryhtyä monenlainen koira – ei tarvitse olla tiettyä rotua tai kokoa. Tärkeintä on rauhallinen luonne, ystävällinen suhtautuminen ihmisiin ja tilantei-

siin sekä ohjaajan sitoutuminen. Ennen toimintaan liittymistä tehdään soveltuvuustesti, jonka jälkeen koirakko osallistuu vierailuihin vapaaehtoisena.

Kaverikoiratoiminta on maksutonta vierailupaikoille ja perustuu vapaaehtoisuuteen. Suomessa toiminta on kasvanut viime vuosina, ja uusia koirakoita toivotaan monille paikkakunnille.

Taru Aalto

Lisätietoa ja ohjeet mukaan lähtemiseen:
kennelliitto.fi → Kaverikoirat
<https://www.kennelliitto.fi/koirat/kaverikoirat>

Jyväskylän ja Laukaan kaverikoirat löydät Facebookista ja Instagramista.

Video:
"Kaverikoirat tuovat iloa"
<https://youtu.be/znwtBYxrNPA>

Lukumummit ja -vaarit lukuilon ja -taidon tukena kouluissa

MITÄ LUKUMUMMI/-VAARI-TOIMINTA ON?

Lukumummit ja -vaarit ovat innokkaita vapaaehtoisia senioreita, jotka käyvät alakouluissa lukemassa yhdessä lasten kanssa. Toiminnan ytimessä on yksilöllinen lukutuokio, jossa lapsi lukee kirjaa yhdessä vapaaehtoisen kanssa ja keskustelee luetusta. Tavoitteena on tukea lasten lukusujuvuutta, sanavaraston kasvua ja lukuintoa.

Toiminta on suunnattu erityisesti 2.–6.-luokkalaisille lapsille, jotka tarvitsevat lisäharjoitusta lukemiseen tai sanaston kehittämiseen.

Lukutuokiot tapahtuvat koulupäivän aikana ja ovat yleensä noin 20–45 minuuttia kerrallaan. Lapsi ja lukumummi tai -vaari lukevat yhdessä

kirjaa, vaihtavat ajatuksia ja käytännössä harjoittelevat sujuvaa lukemista sekä sanaston käyttöä.

Lukemisen lisäksi vapaaehtoinen antaa lapselle palautetta, tukea ja kannustusta – ja toimii samalla tärkeänä sukupolvien välisenä kontaktina.

Toiminta vahvistaa lasten lukutaitoa ja motivaatiota lukemiseen, mikä tukee koulumenestystä ja elämänlaatua. Toiminnasta hyötyvät myös vapaaehtoiset itse: se tarjoaa mielekästä tekemistä ja mahdollisuuden tavata uusia ihmisiä.

Toimintaan ovat tervetulleita kaikki halukkaat seniorit, jotka haluavat viettää aikaa lasten kanssa lukemisen parissa: osallistuakseen ei tarvitse olla opettaja tai kirjallisuuden asiantuntija. Perehdytys ja tuki järjestetään vapaaehtoisille.

Toimintaa toteutetaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) kautta, ja sen pedagogisen tuen on kehittänyt Niilo Mäki Instituutti.

Myös Kypärämäen koulussa toimii lukumummeja ja -vaareja. Yksi heistä on asukasyhdistyksessä toimiva Arja Mönkkönen. Lue Arjan kokemuksista

Suur-Jyväskylän lehden jutusta: <https://www.sjl.fi/paikalliset/8937353>

Tutustu lukumummi- ja vaaritoimintaan: <https://lukumummitjavaarit.fi/>

Taru Aalto

Köhniön uimarannan kioski aukeaa jälleen

Viime kesänä väli vuoden pitänyt Köhniön uimarannan kioski aukeaa uuden yrittäjän voimin uudistettuna tulevana kesänä. Ennen avaamista kioski tulee saamaan uuden väripinnan ja nimen. Taustalla tehdään siis kovasti töitä vielä ennen kesää ja kioskin avaamista, jotta kioskista saadaan jälleen mukava lisä uimarannalle.

Henkilökohtaisesti on ihana palata takaisin Köhniölle ja odotan tulevaa kesää innolla. Ajatuksia myös kesäkauden ulkopuolella olevista yksittäisistä pop up -aukioloista on käynyt mielessä esimerkiksi joulun alla. Kuuntelen avoimesti ehdotuksia, joten toivon, että jos teillä on ajatuksia yhteisistä tapahtumista, niin ideoidaan yhdessä.

Toivottavasti nähdään rannalla ensi kesänä!

Terveisin, Elina

Jyväskylän palvelualan opisto – ammatillinen oppilaitos Kypärämäessä

Jyväskylän palvelualan opisto (Jypao) on yhteisöllinen oppimisympäristö, jossa palvelualan ammatillista osaamista hankitaan joustavasti ja yksilöllisesti. Jypaossa voi opiskella puhtaus- tai ravitsemisalalan ammattilaiseksi. Olemme opiskelijamäärältä pieni, mutta sydämeltämme suuri koulu. Meidät tunnetaan etenkin hyvästä yhteishengestä ja yksilöllisistä opintopoluista. Yhteistyössä eri toimijatahojen ja työelämän kanssa meiltä valmistuu tulevaisuuden osaajia palvelualalle.

Jypaon oppimisympäristöt ovat hyvin käytännönläheisiä ja työelämässä tarvittavaa osaamista opitaan yhdessä tekemällä.

Opiskelijaravintola Lipstikka on yksi opiskelijoidemme oppimisympäristöistä. Lipstikka tarjoaa laadukasta lounasruokaa opiskelijoille, henkilöstölle kuin ulkopuolisille asiakkaille koulun toiminta-aikoina ma-pe klo 11-12. Lipstikan yhteydessä on myös myynnissä koulun toiminta-aikoina ke-pe klo 13-13.45 koulumme oppimisympäristöissä valmistettuja leivonnaisia ja ruokia.

Opetusravintola Salotti on kokkiopiskelijoiden oppimisympäristö, jossa on lounasasiakkaille tarjolla opiskelijoiden valmistamaa ruokaa pöytiin tarjoiltuna. Lounas sisältää alku-, pää- ja jälkiruoan sekä ruokaleivät ja ruokajuomana maidon tai veden. Salotti on auki koulun toiminta-aikoina keskiviikkoisin klo 11–12.

Tarkemmat tiedot ja lounaslistat nähtävillä Jypaon kotisivuilla www.jypao.fi

JYPAO
 Jyväskylän palvelualan opisto
 Opetusravintola Salotissa
 pöytiin tarjoiltu lounas
 keskiviikkoisin klo 11.00-12.00
 Hinta 12 €

Lipstikan kahvila-myymälä on auki:
 KE-PE kello 13.00-13.45

Jyväskylän palvelualan opisto
 Salokatu 20

www.jypao.fi

Värit, piirtäminen ja kädentaidot Steinerpäiväkoti Tähtitarhassa

Steinerpäiväkodissa taiteellinen toiminta on luonnollinen osa lapsen arkea ja kokonaisvaltaista kasvua. Maalaaminen, piirtäminen ja kädentaidot tukevat lapsen ajattelua, tunne-elämää ja tahtoa ikävaiheelle sopivalla tavalla.

Varhaislapsuudessa oppiminen tapahtuu kokemisen ja jäljittelyn kautta. Siksi tekeminen on rauhallista, rytmistä ja esteettisesti harkittua. Lasta ei ohjata malleilla, vaan hän saa toimia vapaasti aikuisen esimerkin ja ympäristön vaikutuksesta.

Maalaamisessa käytetään usein märkää märeille -tekniikkaa ja puhkaita perusvärejä. Tavoitteena ei ole esittävien kuvien tekeminen, vaan värien kokeminen ja niiden herättämät tunnelmat. Värit nähdään lapsen tunne-elämään vaikuttavina, ja niitä käytetään harkiten ja rytmisesti.

Piirtämisessä suositetaan luonnollisia välineitä, kuten mehiläisvahaliituja, jotka tukevat koko käden liikettä, hienomotoriikkaa ja mielikuvitusta. Lopputulos ei ole tärkeä, vaan lapsen oma ilmaisu ja kokemus.

Kädentaidot, kuten huovutus ja ompelu, vahvistavat keskittymistä, sinnikkyyttä ja tahtoa. Työskentely tapahtuu luonnonmateriaaleilla ja aikuisen esimerkin kautta. Prosessi ja tekeminen ilovat valmista tuotetta tärkeämpiä.

Steinerpedagogiikassa ajatellaan, että varhaislapsuudessa luodaan perusta myöhemmälle oppimiselle. Kun lapsi saa rauhassa elää väreisessä, liikkeessä ja käsillä tekemisessä, hänen kehitystään tuetaan lempeästi ja kiireettömästi.

*Terveisin
Tähtitarhan väki*

Kypärämäen- Köhniön lintumies Hannu Laakkonen

Hannu Laakkonen on vuonna 1963 Jyväskylässä syntynyt viimeisen päälle luontomies, hänen suurin kiinnostuksen kohteensa on linnut.

Hannun ollessa vain parin viikon vanha 8-vuotias serkkupoika näki hänet ja totesi, että vauva on selvä Hannu Hanhi. Vanhemmat antoivat sen perusteella esikoiselleen nimen Hannu. Perheeseen syntyi vielä sisar ja 10 vuotta myöhemmin veli. Nuoruus meni perheen asuessa eri puolilla Jyväskylää, Kypärämäkeen Hannu muutti marraskuussa 2008.

Hannu kertoo olleensa pienestä pitäen kiinnostunut luonnosta. Eno innosti lintuihin alle kouluikäisenä. Kiintymys Päijänteeseen syntyi, kun Hannu pääsi seilaamaan enon purjeveneellä Päijänteellä ja mökkeilemään Pikkuporon saarella. Mummo antoi hänelle 1978 vanhat armeijan kiikarit. Isä osti vähän paremmat venäläiset Kobica-merkkiset kiikarit 1979. Tahvosen tiloilla kesällä 1981 Hannu poimi mansikoita ja saaduilla rahoilla pystyi hankkimaan vielä paremmat englantilaiset kiikarit ja seuraavana vuonna ensimmäisen Kowa-merkkisen kaukoputken. Hän liittyi paikalliseen lintuyhdistykseen 1978. Siitä lähtien Hannu on kirjannut kaikki lintuhavaintonsa ylös vihkoihin ja myöhemmin sähköisiin tallennuspaikkoihin mm. lintutietopalvelu Tiiraan.

Hannun luokanvalvoja Taisto Tuunanen Kilpisen yläasteella opasti ja innosti Hannua lisää lintujen maailmaan vuosina 1976-79. Kyllähän Hannua koulussa vähän kiusattiinkin tuosta aktiivisesta lintuharrastuksesta. Ehkä punkkaripojan olemuskin oli osaltaan provosoimassa huuteluihin. Hannun selässä farkkuliiveissä luki "Elvis on raato".

Tietoa on Hannulle kertynyt valtavasti vuosien varrella. Hänen lajituntemuksensa on valtava ja hänen muistinsa on ilmiömäinen. Jostain syystä kaikki havainnot määrineen ja aikoinen ovat painuneet aivoihin ja tulevat sieltä ainakin vielä nopeasti esiin. Hän myös muistaa keitä muita on ollut retkellä mukana havaintoja tekemässä. Monet aloittelijat pitävät erityisesti Hannun vetämistä linturetkistä, koska hän ei pihtaa ja salaa tietojaan ja kertoo auliisti mitä on näkyvissä tai kuultavissa. Hannulla on loputon määrä tarinoita ja mielenkiintoisia sattumuksia lukuisilta havaintoretkiltään. Lintujen rengastuslupaa Hannulla ei ole.

Suomessa eri lintulajeja eli "eliksiä" hän on nähnyt 317 ja Keski-Suomesakin noin 240.

Hannu on ollut töissä parisen vuotta luontomuseolla mm. preparoimassa kokoelmiin tulevia lintuja. Vapaaehtoisena useampana kesänä hän on vetänyt lasten luontoleirejä eri puolilla Keski-Suomea ja näin kasvattanut nuoria lintumaailman saloihin. Toki muutkin pienet luonnon ihmeet kuten perhoset, muurahaiset, madot ja kasvit kiinnostivat leireillä lapsia.

Hannulla on erinomainen kuulo ja siitä on ollut apua kevättalvisilla luonnon-suojeluyhdistyksen öisillä pöllöretkillä, kun Hannun korvat tavoittavat kauempaakin helmipöllön puputusta, joka usein huonompi korvaisilta tai kokemattomimmilta jää kuulematta.

Paras pöllövuosi oli 2009, jolloin vuorokauden ennätykseksi tuli peräti 119 pöllöhavaintoa, pääasiassa helmi- ja viirupöllöjä, mutta sarvipöllöjäkin Hannu kuuli kaverinsa kanssa 16. Yhdessä paikassa huhuii samanaikaisesti kuusi huuhkajaa.

Usein Hannu tekee linturetkiä kävelen tai polkupyörällä ajaen. Alkukeksän yölaulalajaretkiin polkupyörä on parhaita apuvälineitä. Helposti pyörän selässä taittuu päivässä 30-60 km maantietä.

Moni asia on luonnossa Hannun lintuvuosien aikana muuttunut. Metsäaisten määrä, erityisesti hömötiaisen, on romahtanut. Tavalliset varpuset ovat myös erityisesti Keski-Suomessa ja meillä Kypärämäen-Köhniön alueella jostain syystä hävinneet vuoden 2013 jälkeen. Pikkuarpusia mustine poskiläikkineen on tullut tilalle. Ne ilmeisestikin hyötyvät talviruokinnasta. Mustarastaat ja harmaapäätikatkin ovat lisääntyneet ja ilahduttavat köhniöläisiäkin talviruokintojen pitäjiä. Harvinaisimpia alueemme lintuhavintoja Hannun aikana ovat olleet vuoden 2016 keltahemppo, syksyiset harjalinnut vuosina 2017, 2020 ja 2022. Kypärätien poikki on lentänyt suuriakin kurkiauroja syksyisin, samoin arktisia hanhia ja merikotkiaakin. Yhteensä Hannulla on piha- ja ikkunapinnoja peräti 94. Hannun lempilintu on laulujoutsen. Rakkaus siihen syntyi jo lapsena, kun Hannu pääsi isovanhempiensa luona lukemaan Yrjö Kokon Laulujoutsen-kirjan, jonka hän myöhemmin sai omaksi.

Entinen varsin yleinen peltolintu peltosirkkukin on kadonnut kokonaan Keski-Suomen pelloilta. Suuret linnut mm. kurjet ja joutsenet ja hanhetkin ovat vastaavasti vuosien varrella lisääntyneet.

Lintuharrastajien keskuudessa naisten määrä on Hannun aikana kasvanut paljon. Vielä 1970-luvulla lähes kaikki lintuharrastajat olivat "lintumiehiä", mutta tilanne on muuttunut. Lintujen kiehtova maailma kiinnostaa yhä enenevässä määrin myös naisia. Nuorten mukaantulosta ei ole varmuutta. Kes-

ki-Suomessakin kaikki luontokoulut on lopetettu, mikä on erittäin huono asia. Nyt kun kännykät kouluista poistetaan, niin tilalle mahtuisi paljon terveellisempi luontokouluharrastus, johon Hannu voisi edelleen johdatella koululaisia.

Omien syksyisten ja talvisten lintulaskentareittiensä seuraamista hän jatkaa ahkerasti niin kauan kun näkee ja kuulee. Niissä havaituista lajeista ja määristä löytyy tietoa tässäkin lehdessä. Viime syksyn Suomen "eliksi" Hannulle olivat pronssi-iibis, valkoposkitiira ja amerikan jääkuikka. Suurena haaveena on päästä vielä näkemään ainakin jättimäisiä 50-100.000 tuhannen hanhen syksyisiä muuttoja itä-Suomessa ja tietenkin lisää muutamia eliksiäkin. Luontoa erityisesti monipuolisia metsiä on suojeltava, tai muuten luonnonmonimuotoisuus kärsii ja mm. pikkulinnut vähenevät.

Tämän monipuolisen ja linturikkaan luonnon puolesta Hannu yrittää taistella.

Teksti: Juha ja Sirke Saltevo

Kuva: Esko Varesvuo

KYPÄRÄMÄEN-KÖHNIÖN SYYS- JA TALVILINNUT 2025–26

Nyt on kierretty taas syyslaskenta ja talvilaskenta. Syyslaskennan kiersin yhden kaverin kanssa Kypärämäen-Köhniön reitillä 4.11.25. Havaitsimme 16 lintulajia. Parhaat havainnot: 73 ja 14 tilhen parvet, yhteensä kolme koirasmustarastasta ja kuuden pyrstötiaisen parvi. Nisäkkäistä havaitsimme vain yhden oravan. Talvilaskennan kiersin reitilläni jakson ulkopuolella vasta 11.1.26 (syynä sairastuminen ja liian kovat pakkaset) kolmen kaverin kanssa. Havaitsimme 16 Lajia.

Tässä lajit:

1. **kesykyyhky**, 9 kpl Köhniönkadulla
2. **käpytikkoja**, yhteensä 11 reitin varrella,
3. **tilhiparvi**, jossa 10 lintua Kypärämäki, Koivukadulla,
4. **koskikara**, 1kpl. Köhniö, Köyhänojan puro,
5. **hippiäinen**, 3 yks. Köhniö, Köyhänoja,
6. **sinitäinen**, yhteensä 26 yksilöä reitin varrella,
7. **talitiäinen**, yhteensä 85 yks. reitin varrella,
8. **puukiipijä**, 1+1 yks. Köhniö, Köyhänoja ja 1 yks. Kypärämäki, Koivukatu,
9. **närhi**, yhteensä 7 yks. Köhniöllä,
10. **harakoita**, oli paljon, yhteensä 22 yks. reitin varrella,
11. **varis**, yhteensä vain 5 yks. reitin varrella,
12. **pikkuvarpusia**, yhteensä 64 yks. reitin varrella, mikä sivuaa laskentaennätystä,
13. **vihervarpunen**, 8 yks. urpiaisparvessa Kypärämäki, Lehtokatu ja 1 yks. urpiaisparvessa Kypärämäki, Rihlaperä,
14. **urpiainen**, 24 yks. parvi Kypärämäki, Lehtokatu ja 26 yks. parvi Kypärämäki, Rihlaperä,
15. **punatulkku**, Köhniö, Permikatu,
16. **keltasirkku**, 13 yksilön parvi Luttoskadulla.

Monia vakiolajeja jäi havaitsematta. Nisäkkäistä havaitsimme vain yhden oravan Luttoskadulla.

Lintuterveisin Hannu Laakkonen

Lupiini. Kuva pixnio ilmainen kuvapankki

Komealupiinit ja jättibalsamit, se on häätö asuinalueeltamme!

Kuulun siihen porukkaan, jonka huomio kiinnittyy vieraslajeihin liikkuessani teillä ja poluilla. Haluaisin mieluummin katsella supisuomalaisia kasveja ja siksi olen harrastanut jo useita vuosia lupiinien ja jättibalsamien kitkentää lähiasuinympäristössäni Köhniönjärven läheisyydessä. Ikäväkseni olen huomannut, että lupiini- ja jättibalsamikasvustoja syntyy alueellemme aina vain lisää. Pelkäänpä, että tätä vauhtia muutaman vuoden kuluttua onkin jo liian myöhäistä saada vieraslajit kuriin tai ainakin se tulee olemaan työlästä. Tietenkin voisin tehdä kävelylenkkejä viikate olalla, mutta mukavampaa olisi saada mahdollisimman moni talkoisiin mukaan.

Uskon, että moni muukin Kypärämäki-Köhniö-Kortemäki alueella ajattelee samoin ja torjuu vieraslajeja lähiympäristöstään. Voisimmeko yhdistää voimavaramme, organisoitua ja torjua vieraslajeja myös sellaisilta alueilta, jotka eivät ole aivan pihapiirissämme? Emme voi odottaa, että Jyväskylän kaupungin viheralueiden työntekijät saapuva paikalle ja tekevät työn. He eivät ehdi joka paikkaan ja ajoituskin saattaa olla liian myöhään, vieraslajien siemenet ovat ehtineet kypsyä ja valmiina valloittamaan uusia alueita. Esimerkiksi Killerin läheisyydessä Vesangantien varrella, Kahakadun kävelytien varrella ja Lehtokadun Laajavuoren puoleisessa päässä on runsaita vieraslajiesiintymiä. Vieraslajeja näkyy myös yksityisillä tonteilla.

Vieraslajeja on muitakin kuin komealupiini ja jättibalsami, mutta nämä ovat kiireellisimmät torjuttavat. Jättibalsami (*Impatiens glandulifera*) on nimensä mukaisesti

”kärsimätön” ja kasvi elääkin vain muutaman kesäkuukauden verran. Jättibalsamin tekee ongelmaksi runsas siementuotanto. Kasvi siis lisääntyy siemenistä ja kun siemenet sinkoutuvat useiden metrien päähän kasvi leviää helposti. Toisaalta jättibalsamin torjunta on helppoa, kunhan se niitetään tai kitketään ennen kuin siemenet pääsevät kehittymään. Torjunta on hyvä aloittaa ennen juhannusta. Jos kehittyneitä siemeniä pääsee maaperään, ne selviävät talven yli ja ovat itämiskykyisiä 2 – 4 vuotta. Muutaman kesän aikana useampaan kertaan tehty kitkentä tai niitto hävittää jättibalsamin kasvupaikalta.

Komealupiini (*Lupinus polyphyllus*), vaikka nimensä mukaan onkin komea ja upea kasvi, on kasvukunnan oman tilansa ottaja, joka valtaa elintilaa muilta kasveilta. Komealupiini, tuttavallisemmin lupiini onkin sitten vaikeammin torjuttava. Sen leviäminen on helppo pysäyttää, mutta hävittäminen vaikeaa ja työlästä. Lupiini leviää siemenistä ja kun kukkavarret katkaistaan ennen siemenien kehittymistä (siemenkotien ruskettumista), niin se riittää leviämisen pysäyttämiseen. Lupiinin hävittäminen tehdään toistuvasti niittämällä, nyhtämällä juurineen tai maasta kaivamalla. Niitto pitää tehdä 3–5 kertaa kesässä, ensimmäisen kerran touko-kesäkuun vaihteessa nappuvaiheessa tai kukinnan alkaessa ja seuraavat kerrat kesän kuluessa. Jos kukkavarsien alaosaan pääsee muodostumaan siemenkotia, jotka näyttävät karvaisilta herneenpaloilta, ne kannattaa kerätä jätesäkkiin ja toimittaa sekajätteeseen tai suljetussa jätesäkissä Mustankorkean jäteasemalle. Aina siis parempi, jos kukkavarret katkaistaan varhaisessa vaiheessa ennen siemenien kehittymistä.

*Jättibalsami on helppo tunnistaa kukasta.
Kuva Vieraslajit.fi sivuustolta.*

ASUKAS, SINUT ON HAASTETTU TALKOISIIN!

Saisimmeko yhteisvoimin aikaiseksi lupiinista ja jättibalsamista vapaan asuinalueen? Siihen tarvitaan vain hieman viitseliäisyyttä. Voisimme aloittaa siitä, että poistaisimme vieraslajit ensin omalta tontiltamme, sitten kotikadulta, lähimetsästä, kävellessämme tienvarsilta ja poluilta, missä sitten liikummekin. Aina silloin kun huomaamme vieraslajikasvin. Voimme tehdä torjuntaa omaan tahtiin, silloin kun siltä tuntuu. Välttämättä vieraslajitorjuntaan ei tarvita talkoita, mutta tarvittaessa sellaisiakin voidaan järjestää.

Tervetuloa mukaan kuulemaan lisää ja ideoimaan asukasyhdistyksen järjestämään tilaisuuteen Saihokadun kerhohuoneella (Saihokatu 4 alakerta) perjantaina 13.3.2026 klo 18 alkaen.

Lisätietoja:

<https://www.jyvaskyla.fi/ymparisto/ymparistonsuojelu/vieraslajit>

Tuija Manerus

Jättibalsamikasvusto Killerin läheisyydessä. Kuva Tuija Manerus

Jättibalsamikasvusto ojan pientareella. Kuva Tuija Manerus

KYPÄRÄMÄKI - KÖHNIÖ - KORTEMÄEN 28. KULTTUURIPÄIVÄT 12. - 15. 3. 2026

To 12.3.

- klo 18 Asukasyhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous, käsitellään sääntömääräisten asioiden lisäksi yhdistyksen sääntöjen muutos, Saihotupa, Saihokatu 4.
- klo 20 Naiskuoro Harput, Pizzeria Ararat, Kypärätie 24. Vapaa pääsy.

Pe 13.3.

- klo 09.30 ja klo 10.30 Lastenteatteri Loihu: Kummametsän salaisuus, Kypärämäen koulun vanha juhlasali, Erämiehenkatu 12. Esitykset koululaisille, päiväkodin lapsille sekä muille alueen asukkaille. Vapaa pääsy
- klo 15 Taidenäyttelyn avajaiset. Markku Kettulan näyttely Jäätä ja jäkälää. Jyväskylän palvelualan opisto, Salokatu 20. Vapaa pääsy. Näyttely avoinna arkisin 8-14.
- klo 18 Vieraslaji-ilta vieraslajien torjunnasta ja tulevaan vieraslajien torjuntakampanjaan alueella liittyen, Saihotupa, Saihokatu 4. Vapaa pääsy.

La 14.3.

- klo 11-14 Maalaa muistosi -paja taiteilija Minja Revonkorven ohjaamana ja linnunpönttöpaja, Saihotupa, Saihokatu 4. Vapaa pääsy. Kahvila.
- klo 17 Pubivisa, Pizzeria Ararat, Kypärätie 24. Vapaa pääsy.

Su 15.3.

- klo 11-14 Ulkoilupäivä Köhniön rannassa. Mm. Mäenlaskua, yhdessäoloa sekä pilkkikilpailut, ilmoittautuminen klo 11.00-11.30 ja pilkkiaika 11.30-13.00. Mukana alueen muita toimijoita ja yhteisöjä, mm. MLL:n paikallisosasto ja Komeetat-jalkapallojoukkueen kahvio.
- klo 19-20 Tähtinäytös, Rihlaperän tähtitorni. Säävaraus. Vapaaehtoinen pääsymaksu: käteinen tai MobilePay.

Koko viikon ajan arkisin 9.-13.3. Kypärämäen koululla koululaisten taidenäyttely. Näyttely avoinna ma-pe klo 8-15 osoitteessa Erämiehenkatu 12.

Pizzeria Araratissa to 12.3. klo 20 esiintyvä Naiskuoro Harput on kahdeksan työssäkäyvän perheenäidin akustinen pienmetalliyhtye, joka hauduttelee reipashenkiset ja suorapuheiset biisinsä käyttäen aineistona omaa elämäänsä. Yhtye viettää 20. v. juhliansa vuonna 2026.

Juhlia, kokouksia ja tapahtumia tiedossa, mutta ei sopivaa paikkaa?

Kotoisa, edullinen KOHTAUSPAIKKA

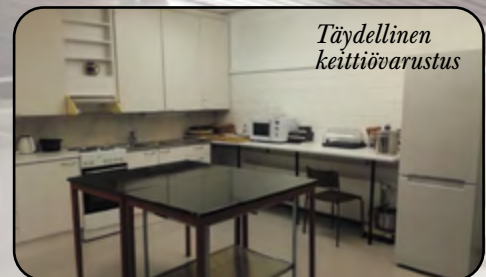
**löytyy Saihokatu 4:n
kerhohuoneelta!** (ent. Saihotupa)

- PERHEJUHLAT
- KOKOUKSET
- PALAVERIT
- PIKKUJOULOT
- KERHOT jne.
- ★ Tilaa n. 40 hengelle
- ★ Täydellinen keittiövarustus
- ★ AV-laitteisto
- ★ Videotykki...

Kysy lisää!

Erkki Matikainen
puh. 040-583 7991
erkki.matikainen@kotiportti.fi

-Sujuvasti Saiholle-

*Täydellinen
keittiövarustus*

Voit valmistaa tarjoilut itsekkin

*AV-laitteet
Videotykki*

LAMPILA

Yleinen sauna Laajavuoressa Vuorilammella

Aamusauna 8€

keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 7-10

Vuorolla lämpimänä maisemasauna ja poreet.
Voit hankkia lipun helposti netistä tai paikan päältä.

Tervetuloa löylyihin!

www.saunalampila.fi

Hikipolku 12, 40740 Jyväskylä

Tervetuloa Meidän Pajalle!

Koulutetun hierojan ja kosmetologin palvelut

Kauneudenhoitopalvelut

Ratkaisukeskeinen lyhytterapia

Marjo Aulaskari & Virpi Ahonen

P. 0405151014

www.ammanpaja24.fi

Käyntiosoite: Erämiehenkatu 6

Hellää ja ammattitaitoista hoitoa

hammaslääkäri

Maija Tölli

puh. 010 5050820

HammasHohde

Väinönkatu 1, Jyväskylä

Mekonomen Kukkumäki huoltaa kaikki merkit ja mallit!

Suomen Huoltokumppani Oy kuuluu Pohjoismaiden johtavaan autokorjaamoketju Mekonomeniin.

Meiltä muun muassa:

- ✓ sähköiset huoltokirjamerkinnot,
- ✓ 12kk korotonta maksuaikaa,
- ✓ varaosille 36kk takuu,
- ✓ huollon sijaisauto
veloituksetta käyttöösi!

Ajankohtaiset palvelumme:

- ✓ Katsastuskorjaukset ja katsastukset
- ✓ **Rengasmyynti ja -asennukset**
- ✓ **Nelipyöräsuuntaukset**
- ✓ **Rengashotelli**
- ✓ Öljynvaihdot
- ✓ Tuulilasin vaihdot
- ✓ Määräaikais- ja kausihuollot

Mekonomen Kukkumäki
Suomen Huoltokumppani Oy
Pajatie 3, 40630 Jyväskylä
(keskussairaalan vieressä)
0107393300
info@huoltokumppani.fi

Mekonomen

Teemme AutoElämästä helpomman™

Buugi

LIIKUNTA- JA HYVINVOINTIKESKUS

RYHMÄLIIKUNTA- JA KUNTOSALITREENIT:

4KK/29€/KK

SEURAAVAT KUUKAUDET 39,90/65€/KK
OPISKELIJAT, KOTIÄIDIT/-ISÄT, SENIORIT,
TYÖTTÖMÄT -10%

KORTTIASIAT HOIDAT HELPOSTI ASIAKASPALVELUSSAMME

ETU UUSILLE 12KK ASIAKKAILLE

TERVETULOA LIKKUMAAN!

BUUGI.FI

Kuntohoitaja / Hieroja
Timo Halonen Tmi

Käyntiosoite: Soidintie 1 A 8
0400 809 950
www.varaaheti.fi/hierojatimo

hiushuone sievä

Kypärätie 19
p. 040 6891234
www.hiushuonesieva.fi

Saman katon alta löydät
kauneus-, hius- ja
hierontapalvelut!

Tervetuloa!

KEHONHUOLTO
KIPRONEN
kokonaisvaltaista kehonhuoltoa

**Koulutettu hieroja
Samuli Kipronen**
samuli@kehonhuoltokipronen.fi
kehonhuoltokipronen.fi
044 9857112

Kypärätie 19

Rähinä &
Ränttilä

SISUSTUSSUUNNITTELUA & TOTEUTUSTA SAMAN KATON ALTA

Kotien, liiketilojen ja toimitilojen
sisustussuunnittelu, remontointi & saneeraus
Jyväskylän seudulla

JOKA HOMMASSA O OMA HOMMASSA

annukka@rahinaranttila.fi | www.rahinaranttila.fi

Apua terveysongelmiin
ilman ajanvarausta!

Kyllön Apteekki

Keskussairaalan tie 20
Avoimna
ma-pe 8-19
la 9-16
puh. 010 271 6890
www.kyllonapteekki.fi

Voionmaan Apteekki

Voionmaankatu 9
Avoimna
ma-pe 9-18
la 9-16
puh. 010 271 6895

PUB
KIERRE

AUVILANKUJA 2 40740 KORTEPOHJA

- **JYPIN PELIT**
- **KARAOKEA**
- **DARTS-TALUT**
- **PUBIRUOKAA**

WWW.KIERRE.FI

LAAJIS
URBANOUTDOORS

ETUPÄIVÄT

Maanantai (S-etukortilla) ja perjantai iltaisina*

**HISSILIPPU TAI
VÄLINEVUOKRA**

20€

Hinta ei sisällä
keycard
lippupohjaa (7€)

*KATSO EHDOT JA LUE LISÄÄ LAAJIS.FI/TARJOUKSET

**TUO VÄLINEET
HUOLTOON**

ENNEN HIIHTOLOMAA

LAAJIS.FI/SUKSIHUOLTO

**Jalkahoitoa
40 vuoden
kokemuksella**

Dipl. kosmetologi
**Pirkko Pekkala-
Mikkonen**
Permikatu 24, Köhniö
puh. 044 236 3759

VISUAALISEN ALAN OSAAJA
T taidea

LOGOT | JULISTEET | TAITOT | MAINOKSET
KUVITUKSET | SEINÄMAALAUKSET
VISUALISOINNIT | TAIDE

kuvataiteilija, graafinen suunnittelija
minja.revonkorpi@gmail.com
minjarevonkorpi.net

Buugi

LIIKUNTA- JA
HYVINVOINTIKESKUS

LOUNASTREENIT

TREENAA JA SYÖ LOUNAS
YHTEENSÄ VAIN

14€

- PADEL
- KUNTOSALI
- RYHMÄLIIKUNTA
- SULKAPALLO
- ULKOTENNIS
- PINGIS

VOIMASSA MA-LA
KLO 10.30-13.30

BUUGI.FI

PAINOTALO
ÄSSÄ

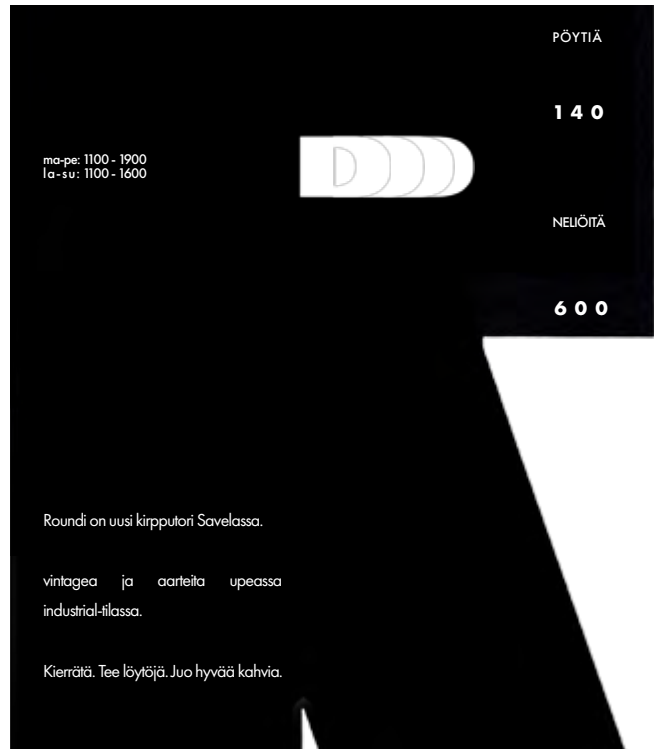
TERVETULOA VERSTASMYYMÄLÄÄN ONKAPANNU 2

PUISIA LAHJOJA, KORUJA JA KARTTOJA
SEKÄ AVAIMENPERIÄ JA KEPPARIKUOLAIMIA.

KUSTOMOIDUT PUUTYÖT
DECOCUT.FI

MYYMÄLÄMME SISÄÄNKÄYNTI LÖYTYY RAKENNUKSEN
OIKEALTA LAIDALTA, WÜRTHIN PUOLELTA.

PÖYTIÄ

140

NELIÖITÄ

600

ma-pe: 1100 - 1900
la-su: 1100 - 1600

Roundi on uusi kirpputori Savelassa.

vintagea ja arteita upeassa
industrial-tilassa.

Kierrätä. Tee löytöjä. Juo hyvää kahvia.

ONKAPANNU 8, JYVÄSKYLÄ

info@round2.fi round2.fi

R O U N D

Parempi kuin

OSASIT ODOTTAA

K Supermarket

LÄNSIVÄYLÄ

Meillä myös
Pakettiautomaatti

posti

Otto.

Löydät meidät
myös Facebookista
ja Instagramista

*Tavallista parempi
ruokakauppa*

Kaivokatu 1, 40700 Jyväskylä,
puh. 01042 33900

Palvelemme MA-PE 7-22, LA 8-22 ja SU 10-22.